

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Nicolai Cavssini Trecensis, E Societate Iesv, De Eloqventia
Sacra Et Hvmana Libri XVI**

Caussin, Nicolas

Coloniae Agrippinae, 1634

101. Polypus: Ex D. Ambrosio: Ex Plinio. I. 9. c. 30.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-70090](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-70090)

quæque cymba è delphinis socium habeat, quamuis noctu & ad faces. Ipsis quoque inter se est publica societas.

Quo hausto, territam visu forte tristi. Idem ubi constat rumore, nauigantium humana calamitas in causa est.

CONCHA.

Ex Plinio.

Descriptio XCIX.

Firmioris iam testæ mures, & concharum genera, in quibus magna ludæris naturæ varietas. tot colorum differentia, tot figuræ, planis, concavis, longis, lunatis, in orbem circumactis, dimidio orbe cæsis, in dorsum elatis, læuibus, rugatis, denticulatis, striatis, vertice muricatum intorto, margine in æmucronem emisso, foris effuso, intus replicato.

Iam distinctione virgulata, crinita, crispa, cuniculatum, pectinatum, imbricatum vñ data, cancellatim reticulata, in obliquam, in rectum expansa, densata, porrecta, sinuata, breui nodo ligatis, toto latere connexis, ad plausum apertis, ad buccinam recuruis. Nauigant ex ijs veneriæ præbentes concavam sui partem, & auræ oppositas per summa æquorum velificant, saliant pectines, & extra volitant, seque, & ipsi carinant.

Addenda concha carinata nauigera, ex Plin. 6. 30. l. 9.

CONCHA CARINATA nauigera.

Ex eodem.

Descriptio C.

Nauigeram similitudinem & aliam in Proponide visam sibi prodidit Mutianus, cōcham esse acatis modo carinatam, inflexa puppe, prora rostrata: in hac condi nauplium animal sepia simile, ludendi societate sola duobus hoc fieri generibus. Tranquillo enim vectorem demissis palmulis ferire vt remis. Si vero flatus inuitent, easdem in vsu gubernaculi porrigi, pandique concharum sinus aura. Huius voluptatem esse vt ferat, illius vt regat. Simulque eandem descendere incluso sinu flu-

POLYPVS.

Ex D. Ambrosio.

Descriptio CI.

Fraudulentum illud Polypi ingenium non præteribo, qui vadoso in litore petram nactus, affigitur ei, atque eius nebuloso ingenio colorem subit, & simili specie terga obductus, plurimos piscium sine vlla suspitione fraudis allapsos, dum notam non præcauent, & saxum opinantur, callibus futuriæ artis includit, & sinu quodam suæ carnis intercipit.

Ibidem quomodo cancri ostrea diptychum suum explicantis, in iecto lapide venentur, præclaro describit.

Plinij addenda disertæ descriptio.

Ex Plinio lib. 9. cap. 30.

Non sunt prætereunda ex L. Lucullo proconsule Baticæ comperta de Polypis, quæ Trebius Niger, è comitibus eius prodidit, audissimos esse concharum. Illas ad tactum comprimi, præcidentes brachia eorum, vltroque escam ex prædante capere. Carent conchæ visu, omnique sensu alio, quam cibi & periculi. Insidiantur ergo Polypi apertis, impositoque lapillo extra corpus, ne palpatu eiciatur, ita securi grafsantur, extrahuntque carnes, illæ se contrahunt, sed frustra discuneant. Tanta solertia animalium hebetissimis quoque est. Prætereà negat vllum esse atrocius animal ad conficiendum hominem in aqua. Luctatur enim complexu, & sorber acerbulis, ac numerofo suctu detrahit eum. In naufragos vrinantisque imperum capit. Sed si inuertatur, elanguescit vis. Exporrigit enim se resupinati, mirè omnibus marinis expectantibus odorem quoque eorum, qua de causa & nassis illinuntur. Cætera quæ idem retulit, monstro propiora possunt videri. Caricæ in ceterijs assuetus quidam polypus exire

è ma-

de mari in lacus eorum apertos, atque ibi falsamenta populari, conuertit in se custodum indignationem assidue furum immodici. Sepes erant his obiectæ, sed has transcendebat per arborem, nec deprehendi potuit nisi eanum sagacitate. Hi redeuntem circumualere noctu, conciti que custodes expaue re nouitatem. Primum omnium magnitudo inaudita erat, deinde color maris obliti odore diti. Quis ibi polypum expectasset, aut ita cognosceret? cum monstro dimicare sibi videbantur. Namque & afflatu terribili canes agebat, nunc extremis crinibus flagellatos, nunc robustioribus brachijs clauarum modo incussos, ægre que multis tridentibus confici potuit. Ostendere Lucullo caput eius dolij magnitudine, amphorarum xv, capax, atque (vt ipsius Trebij verbis utar) barbas, quas vix utroque brachio complecti esset, clauarum modo torosas, longas pedum acetabulis siue caliculis vrnalibus peluuium modo, dentes magnitudini respondentes. Reliquæ asseruatæ miraculo, rependere pondo dcc.

le(marinum loquor) plerumque index futuræ tempestatis, aut tranquillitatis adnunctus esse solet nauigantibus. Denique, cum procellam ventorum senserit, calculum validum arripit; eumque velut saburram vehit, & tanquam anchoram trahit, ne excutiat fluctibus. Itaque non suis se librat viribus, sed alieno stabilit, & regit pondere.

P O M P I L V S
natans.

Ex Plinij lib. 9. cap. 13.

Descriptio CIII.

Pompilus supinus in summa æquorum peruenit, ita se paulatim subrigens, vt emissa omni per fistulam aqua, velut exoneratus sentina, facile nauiget. Post duo prima brachia rectorquens, membranam inter illa miræ tenuitatis extendit. Qua velificante in auras, cæteris subremigans brachijs, media cauda, vt gubernaculo se regit. Ita vadit alto, liburnicarum gaudens imagine, & si quid pauoris interueniat, hausta se mergens aqua.

E C H I N V S.

Ex Ambrosij. Hexam. c. 9.

Descriptio CII.

Echinus animal exiguum, vile, ac despicabi-

D E S C R I P T I O N E S I N
animorum.

I N S V L Æ F O R T V N A T Æ.

Ex Platone, in Axiocho.

Descriptio CIV.

Οσοις μὲν οὖν ἐν τῷ ζῆν δαίμων ἀγαθὸς ἐπέπιπτε, εἰς τὸν τῆς εὐσεβείᾳ χῶρον οἰκίζονται, ἐνθα ἀφρονὶ μὲν ἔσονται ἀγαθὰ ἔργα γόνυ βρόχιοι, πηλαὶ δὲ δάκτων κλαυθρῶν ἴεσι, πάλτοιοι δὲ λειμῶνες ἀνδρασι ποικίλοις ἐπιζόμενοι.

Quibuscumque in vita fors melior aspiraue- rit, sedes incolunt piorum, vbi omnes ho- ræ scætant omnigena fructuum vbertate, fon- tes puris labuntur aquis, varijs prata floribus innumera vernant. Conuentus sunt Philoso- phorum, theatra poetarum; exultantium co- rona,

Cccc

ronæ,